

magánjogi önrendelkezés elve, a *qui suo jure utitur neminem laedit* szabálya fölött. Ez elv és szabály minden gondosságot és ápolást megérdemel, amelyet neki magasabb szempontok sérelme nélkül juttathatunk, mert a mai társadalmi és gazdasági irányzatok a társadalmat amúgyis féltelmetes erővel sodorják az ellenkező véglet felé, anélkül, hogy csak nyoma is lenne ama nélkülözhetetlen ellensúlyozó erőknek, amelyek a kultúrvilágot a legkegyetlenebb zarnokság karjaiból kiragadják. Akinek kincs az egyéni szabadság, a *my house my castle*, az emberi méltóság és az egyén, mint szellemi és erkölcsi érték, az legyen résen, amikor a köz részéről ellenőrzést gyakorolnak a magánjoggal való élés mikéntje fölött, és ne mulassza el felszólalni, ha ez az ellenőrzés újabb és újabb területeket igyekszik a maga körébe bevonni. Az olyan elv, hogy a jog csak méltányosan gyakorolható, vagy hogy a jogforrások az anyagi igazság érdekében és céljából állanak fenn és azokat úgy kell értelmezni és alkalmazni, ahogy azt az adott esetben az osztó igazság követeli,¹⁾ amely magasztos, amely megtámadhatatlan filozófiai értelemben, mégis gyakorlatilag határtalan kitágításra alkalmas és e határtalanságában fölötte veszedelmes. A fennálló jogrend ezt az elvet ebben a korlátlanságában nem is ismerheti el, mert azon az alapon áll, hogy a magánjogok gyakorlása elvileg nem tárgyhatalósági felülbírálnak mindaddig, amíg közérdeket vagy szembenálló szerzett jogokat nem sért. A magánjogi kötelezettségeknek méltányosság alapján bírói úton enyhítése vagy megszüntetése csak kirívó és nyilvánvaló esetekre adott rendkívüli segédeszköz, amelyet csak „en usant de ce pouvoir avec une grande réserve” szabad igénybe venni. Végül szem előtt kell tartani, hogy a chikane-nal szemben adott jogi védelem a joggal való visszaélés elleni jogeszközöknek csak egyik részterülete, s nem konstruál helyesen az, aki a joggal való minden visszaélést a chikane-tilalom felhozásával és érvényesítésével akarna kivédeni.

Az új jogszabályok rendszeres feldolgozása a „Polgári Jog“-ban.

(Jogszabálygyűjtemény.)

Az utóbbi években egyre gyorsabb és lüktetőbb tempóban folyó jogszabálytermelés eredményeképpen olyan hatalmas terjedelmű immár a tételes joganyag, hogy az abban való eligazodás a képzett jogásznak is nehezebbre esik. A korábbi, legalább is in principio örökkévalóságnak szánt törvények he-

¹⁾ Kúria 1924. jún. 11. P. V. 1613/1924. sz., Mj. Dtar XVII. 58. sz.

lyébe olyan jogszabályok lépnek, amelyeket alkotójuk is csak rövidletűeknek szánt, amelyek kifejezetten egy-egy korlátolt időszakot, társadalmi vagy gazdasági állapotot, sőt esetleg csak egy konkrét gazdasági helyzetet szabályoznak. Az ilyen kisebb igényű jogszabályok technikai kidolgozása is fogyatékosabb, telve vannak utalásokkal, nem állapítatik meg kellő gondnal, hogy azok hatálybaléptükkel mely korábbi jogszabályokat tesznek feleslegessé, vagy helyeznek hatályon kívül. *Átszervezett új mellékletünknek, — amely havonként tartalmazni fogja a megelőző hónap folyamán megjelent új jogszabályokat, — fő célja: ezeknek az új jogszabályoknak a tételes jog rendszerébe való beillesztése, a már megjelent rendeleti szabályok kiegészítése és a hatályon kívül helyezett rendelkezések pontos megjelölése.*

A Polgári Jog jogszabálygyűjteményének összeállításában és szerkesztésében szerkesztőségünk vezetése alatt dr. *Dach József*, dr. *Goldberger József*, dr. *Groszmann László*, dr. *Halom István*, dr. *Hoff György*, dr. *Keszthelyi Nándor*, dr. *Mittler Sándor*, dr. *Somogyi Ferenc*, dr. *Székely János* és dr. *Thein Alfréd* fogtak közreműködni.

JOGALKOTÁS.

Az új gazdavédelmi rendelet.

Irta: *Dr. Görög Frigyes.*

Az október végén megjelent 6300/1932. M. E. számú rendelet jelentőségét politikai, gazdasági és jogi szempontból kell vizsgálat tárgyává tenni.

Politikai szempontból figyelembe veendő, hogy a legutóbbi kormányválság éppen a mezőgazdasági adósvédelem kérdésében vált akuttá. A politikai agitáció szélsőséges jelszavai a mult kormány részére lehetetlen helyzetet teremtettek, amelyet lemondásával oldott meg. A politikai logika azt hozta volna magával, hogy az új kormány a mezőgazdasági adósvédelem terén messzemenő módon valósítja meg azokat a követelményeket, amelyek elődjének bukását okozták. A politikában azonban — ezúttal szerencsére — nincs logika és ennek köszönhető, hogy az új kormánynak új gazdavédelmi rendelete megmaradt azok között a józan határok között, amelyeket e téren a 3800/1932. rendelet megszabott. Ilyképpen a rendelet egyrészt sajnálatos bizonyítéka a politikai jelszavak ürességének, másrészt örvendetes tanúságtétel az új kormány politikai bátorsága mellett.

A *gazdasági* szempontok, amelyek az új rendelet meg-